

OŠ III Murska Sobota,

Trstenjakova 73

9000 Murska Sobota

Položaj žensk nekoč in danes

Kazalo

1. Uvod
2. Položaj žensk v prazgodovini in prvih skupnosti
3. Položaj žensk v srednjem veku
4. Položaj žensk v novem veku
5. Ženske nekoč in danes
6. Zaključek
7. Literatura

1. Uvod

Položaj in vloga žensk se je skozi stoletja spreminjal v ekonomskem, družbenem, političnem, kulturnem in še kakšnem smislu, ampak ženske so bile v zgodovini vedno podrejene moškim. Zadnjih sto let pa so se začele boriti za svoje pravice in enakopraven položaj. V svoji nalogi vam bom predstavil položaj žensk od prazgodovine do danes.

2. Položaj žensk v prazgodovini in prvih skupnosti

S pojavom družine v prazgodovini in tudi prej se je vloga žensk in moški vedno razlikovala. Moški in ženske so opravljali različna opravila. Ženske so nabirale različne sadeže, pletle obleko, po iznajdbi šivanke 16 tisoč let pred našim štetjem pa so začele tudi šivati. Pripravljale so hrano, varovale ogenj ter skrbele za družino in otroke.

V starem veku so o pomembnejših stvareh odločali moški. Naloga žensk je bila rojevanje, vodenja gospodinjstva ter tkanje. Ženske niso imele političnih pravic. Dekletom je bodočega moža izbral oče.



Ženska v prazgodovini je pripravljala hrano in skrbela za ogenj in družino.

3. Položaj žensk v srednjem veku

V srednjem veku se je življenje ženske razlikovalo glede na položaj družine, ali je bila družina plemiška ali kmečka, ali so bili bogati ali revni. Plemiških družin je bilo veliko manj kot kmečkih. Ženske v plemiški družini, ki so živele v gradovih in graščinah, so živele razkošno, oblačile so se prav tako v razkošna oblačila in nosile nakit iz dragih kamnov. Ženske iz plemiške družine so jedle raznovrstno in obilno. Plemiške žene so vodile gospodinjstvo, imele pa so tudi pomočnice, v moževi odsotnosti pa so vodile tudi gospodarstvo. Vzgajale so lastne otroke, ko so bili stari 7 ali 8 let pa so jih poslali na tuji dvor. Deklice so se tam učile finega

ročnega dela, plesa in morda branja, dečki pa so se učili bojnih in lovskih veščin ali igranja na inštrument. V tem času je znalo brati več plemiških žena kot mož.

Ženske v kmečkih družinah pa so živele skromno in v revščini. Mož je bil gospodar in je odločal o pomembnejših stvareh, ženske pa so skrbele gospodinjstvo, vzgojo otrok in na polju opravljale lažja dela. Nosile so skromna oblačila narejena doma. Tudi jedle so skromno in malo, večkrat so bile lačne. Največkrat so jedli zelenjavo, meso pa le ob praznikih. Družine so bile velike in ženske so imele veliko otrok, mnogi so zaradi lakote umrli. Zaradi revščine so otroke poslali delat na druge kmetije, dečki so bili pastirje, deklice pa pestunje in so pazile tuje otroke. Deklice v kmečkih družinah niso hodile v šolo.

4. Položaj žensk v novem veku

V meščanski družini je imel mož pomembnejšo vlogo kot ženska, ki je bila predvsem mati in gospodinja. Že med otroci so delali razliko, saj so samo dečki lahko hodili v šole, deklice pa so doma pomagale pri hišnih in gospodinjskih opravilih. Ženske niso bile zaposlene in so doma opravljale gospodinjska dela in skrbele za družino. Šele konec 18. stoletja je po zaslugi ženske cesarice Marije Terezije šola postala obvezna tudi za dekleta.

Ko so v 19. stoletju nastale tovarne, je bilo več potreb po delovni sili. Kmečke družine so se priseljevale v mesto. Da bi družine z veliko otroci preživele, so se zaposlovale tudi ženske in celo otroci od osmega leta starosti. Ženske so bile slabše plačane kot moški. Delali so tudi 12 ur na dan, tudi ponoči in ostalo jim je malo časa za družinsko življenje. Mnogi otroci nismo mogli hoditi v šolo, zaradi tega so ostali nepismeni in neizobraženi.

Ženske so bile vse do 19. stoletja podrejene moškim. Zaradi slabih razmer veliko dela in majhna plača, niso imele časa za družino in ker niso imele enakih pravic kot moški, so se uprle. Borile so se za pravico do lastnine, do ločitve, volilno pravico, šolanje in da bi imele enake pravice kot moški.

Mednarodni dan ženske 8. marec se praznuje od 1917 kot spomin na požar v tekstilni tovarni v New Yorku, kjer so ženske protestirale zaradi nečloveških delovnih razmer in neenakopravnega položaja. Pri tem jih je umrlo 140. Ta dan, ki ga praznujemo povsod po svetu, lahko razumemo tudi kot praznik ekonomske, politične in socialne enakopravnosti žensk ter njihovih dosežkov na vseh področjih.

5. Ženske nekoč in danes



V prav vseh zgodovinskih obdobjih se je obstajala delitev vlog med moškimi ženskami. Nekoč so bile v podrejenem položaju, po gibanju za enakopravnost, pa so bolj ali manj enakopravne. Čeprav ne v vseh državah enako. V Sloveniji so ženske vedno bolj izobražene, vendar za svoje delo prejemajo v povprečju nižje plače kot moški, manj jih je na vodilnih delovnih mestih, manj jih je v politiki, prav tako je manj ženske med znanstvenicami. Po drugi strani pa ženske še vedno opravijo več hišnih in gospodinjskih opravil, več jih je brezposelnih in so odvisne od svojih partnerjev. Tudi delodajalci še danes rajši v službo vzamejo moškega kot žensko, saj mislijo, da si bo ženska vzela več dopusta zaradi bolezni svojega otroka ali bo šla na porodniški dopust. Ob moji temi sem se zdaj naučil, da če prav po gibanju za enakopravnost še vedno niso povsem enakopravne.



6. Zaključek

Ob moji temi sem se zdaj naučil, da če prav po gibanju za enakopravnost še vedno niso povsem enakopravne in da ženske v Sloveniji živijo v povprečju bistveno dlje kot moški, rojevajo vedno starejše, so vedno bolj izobražene in za svoje delo prejemajo v povprečju nižje plače kot moški. Poleg tega pa ženske opravijo več hišnih in gospodinjskih opravil.

7. Literatura

Avtor: O. Janša Zorn, A. Kastelic , G. Škraba

Naslov: Spoznavamo zgodovino, zgodovina za 6. razred osnovne šole

Založba: Modrijan 2005

Avtor:Louis-Rene,Nouiger

(Marjeta

Šošel

Kos),

Naslov:Kako so

žive:V

prazgodovinski

dobi

Založba:Mladinskaknjiga1990

Poglavje: Iznajdba šivanke

Avtor: M. Žvanut, A. Peklar,

Naslov: Stoji, stoji beli grad,

Založba Mladika, Ljubljana, 2002

Internetni viri

http://www.devetletka.net/resources/files/doc/test/OS_zgodovina/6.%20razred/Ucenci/Resitve/RaziskujemPreteklost6D.pdf

http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3768